

استاد جلال بقایی نایینی

استاد جلال بقایی نایینی فرزند شادروان میرزا مصطفی از شعرای معروف معاصر می باشد . انساب و خاندان وی همگی از ذوق هنری و طبع شعری و فضایل و کمالات برخوردار بوده اند .

چنانچه خود در مقدمه شرح حال میگوید:

نبردم بهره از مال نیاکان لیک خرسندم
باشد طبع موزونی و موروث از نیاکانم

سُرور و عُلوی و رفعت ادیب و مُجرم و غوغا
وراثی و مشتاقی من ، من ازایشانم

در سال 1287 در نایین متولد شد و همان جا در مکاتب قدیمی به تحصیل پرداخت و مقدمات عربی و فرانسه را در کنار دروس مکتبی و نزد افراد آشنا و مطلع آموخت و سپس به مطالعات پی گیر در تاریخ و متون ادبی فارسی پرداخت اما به قول خود او مطالعه اش در دیوان شعرا بسیار کم بود و این روی عقیده خاصی است که داشته و دارد و بر خلاف نظامی عروضی که معتقد است شاعر باید بیست هزار بیت از اشعار شعرای سلف را حفظ کند تا به مضامین و آهنگ و انسجام و ترکیبات بدیع و صحیح آشنا شود ، این تلاش را مثمر ثمری نمی داند و می گوید اگر چنین کند ، مقادیر زیادی از مضامین دیگران در ذهن شاعر جای گیر می شود و اگر هم عیناً تکرار نشود ، به صورت دیگری منعکس می گردد. بنابراین بقایی اگر شعری گفته است، روی ذوق فطری وارثی خود گفته و سخنش مأخوذ و متأثر یا برداشته و منتحل از دیگران نیست .

استاد بقایی مورد توجه و احترام دانشمندان معروف معاصر بوده و در نوشته های خود ایشان را با القاب دانشمند محترم ، استاد بزرگوار ، شاعر مجهول القدر ، شاعر گرانمایه و... مخاطب قرار داده اند . دانشمند معروف آقای ایرج افشار در باره وی می گوید:

«جلال بقایی نایینی -شاعری خوش ذوق و نکته پرداز و آزاده خوی که در خدمات فرهنگی و شرکت در دوره های کنگره تحقیقات ایرانی پیشقدم بوده است . جلال بقایی در قطعه سرایی تالی ابن یمین فریومدی است . همچنین استاد شهریار در منظومه ای که به ذکر مفاخر ادب و هنر کشور پرداخته است در باره وی می گوید :

«غزلسراست رفیعا و گلبن از نایین
بقایى حریف ابن یمین»

از لحاظ طبع و ذوق شعری هم او نسب از بزرگان ادب نایین می برد
بقایى شاعر بالفطره است و به همین جهت است که بافت شعر او و
مضامین و ترکیبات و تعبیرات آن نشان دهنده استقلال طبع این سراینده
نامدار است و ضمن اینکه در قالب شعر کهن سخن می گوید کمتر وجه
تشابهی میان سخنان او و دیگران توان جست و به عبارت دیگر جز از طبع
وقاد و خاطر نقاد خود از هیچ کس الهامی نگرفته است .

بقایى غزلیاتی در جوانی به سبک هندی و با کمال استادی و رقت و دقت
معنی سروده است ، اما تبحر ویژه اش در سرودن قطعات و بالاخص قطعات
انتقادی است که آنرا دشوارترین نوع شعر می داند و در این قالب طنز
های اجتماعی بسیار قوی و دلپذیر سروده است ، او در شیوه مستقل
و مختار خود استاد و از نوادر زمانه است .

استاد بقایى جز والایی کم نظیر فضیلت شاعری دارای سجایای اخلاقی
، وارسنگی ، سخاوت و انواع بزرگواری ها است و به حق می توان گفت
: انسانی است قابل اعتماد و شاعری هست درخور ستایش و دوستی است
مهربان ، گرانقدر و فاضل.

در پایان سخن درباره این عزیز همان گوئیم که آذر بیگدلی درباره
مشتاق اصفهانی گوید : شادم که به استادیش استاد ندیدم. شایان ذکر
است استاد بقایى در تاریخ 1376/02/31 درگذشت و اینک مزار او در
بهشت کبری نایین واقع می باشد.

از مرحوم بقائی دو اثر طبع و نشر شده است:

- 1- پرتو اندیشه که مجموعه اشعار وی می باشد.
- 2- (تذکره سخنوران نایین) که شرح حال برخی از شاعران شهر
نایین است.

گزیده ای از اشعار مرحوم جلال بقایى نایینی:

درِ بسته

همه روز روزه بودن، همه شب نماز کردن

همه ساله از پی حج سفر

حجاز کردن

به مساجد و معابد همه اعتکاف جستن

ز ملاحی و مناهی همه

اعتکاف جستن

شب جمعه ها نخفتن به خدای راز کردن

ز وجود بی نیازش طلب

نیاز کردن

پی طاعت و زیارت به نجف مقیم گشتن

به مضاجع و مراقد

سفر دراز کردن

به خدا قسم کسی را ثمر آن قدر نبخشد

که به روی مستمندی در بسته

باز کردن

برگرفته از وبلاگ : [سیمای نابین](#)